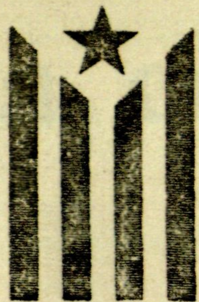

ARA

ORGAN CENTRAL DE FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

PER UNS PAÏSOS CATALANS INDEPENDENTS I SOCIALISTES

SEGONA ÈPOCA Nº 4 — ABRIL 1975

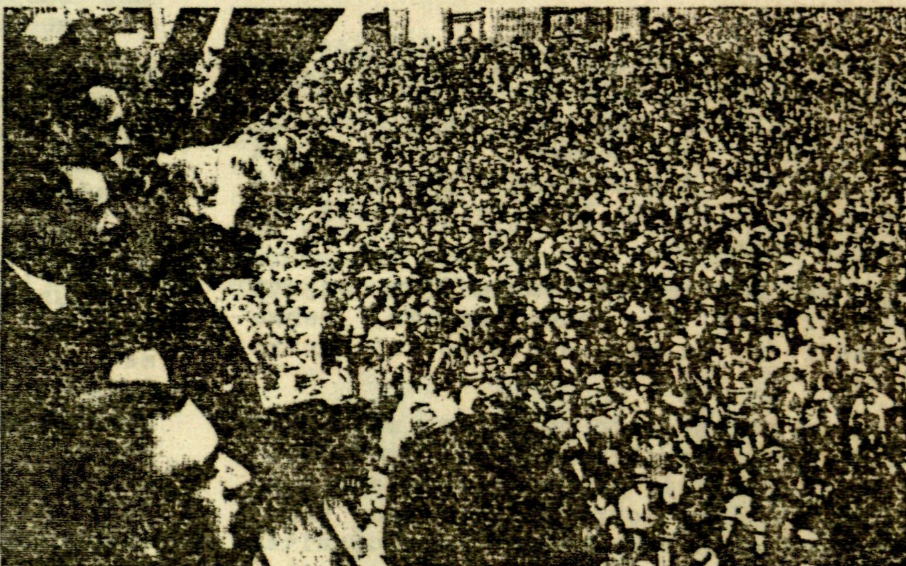
Perspectives polítiques al Principat de Catalunya

CAP AL GOVERN PROVISIONAL

A desgrat de certs moments que la premsa qualifica com de "calma política", la situació actual es caracteritza, diguem-ho un cop més, per la crisi del règim feixista imperant des de fa prop de quaranta anys a l'Estat espanyol.

La pròpia qualificació de "calma política" aplicada a la situació, defineix l'excepció, essent la regla les manifestacions virulentes del profund moviment d'agitació que actualment remou les aigües massa temps mantingudes calmes sota l'imperi del terrorisme estructural que ha endogalat les classes populars de l'Estat espanyol.

La "calma política" és com el respir momentani entre els esbafecs anunciadors de la fi, de la fi inexorable d'un sistema terrorista, anacrònic, atrapat pel seu estèril immobilisme que ha pretès imposar per decret la paralització de la societat diversa i multinacional de l'Estat espanyol. Una actitud tan poc intel·ligent per part dels mandataris del règim ha acabat fatigant fins i tot els sectors els quals s'han esforçat a servir fidelment. →

Francesc Macià, president de la Generalitat de Catalunya, presenta al poble l'Estatut d'Autonomia (1931).

Contingut:

→ ajut al partit: 10 ptes.

CAP AL GOVERN PROVISIONAL (continuació)

Com es contempla l'esdevenidor des de l'oposició catalana del Principat?

És prou coneguda la lluita que les forces polítiques catalanes han dut a terme sense treva des de fa molts anys, el grau de coherència assumit per bon nombre d'elles a través de la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya i l'adhesió popular manifestada per mitjà de l'Assemblea de Catalunya. Són conegudes, també, les preses de posició de ben caracteritzats grups polítics que públicament han manifestat la seva presència i el pensament que els anima, inequívocament oposat al règim imperant i als intents de la seva més o menys degradada continuació. Es tracta de grups polítics amb previsible incidència popular i amb un bon gruix d'activitat al seu haver durant el llarg i difícil camí dels darrers quaranta anys.

Ens trobem, doncs, en conjunt, amb una constel·lació de forces polítiques catalanes summament representatives i que, pràcticament, exhaureixen les variants del pensament democràtic i les matisacions de la reivindicació nacional catalana.

En definitiva, es tracta d'un conjunt de forces que poden assumir, sense excedir-se, la representació del nostre poble.

Totes aquestes forces, amb un sentit de responsabilitat marcadament elevat i per mitjà d'un diàleg que han encetat i que es mostra francament prometedor, coincideixen en la necessitat d'assolir el grau de coherència indispensable per a postular, promoure i defensar, com un tot sense escletxes, per al període de provisionalitat que s'endevina a la fi del franquisme, el retorn de les Institucions bàsiques configurades a l'Estatut d'autonomia assolit l'any 1932.

Aquest ventall de forces configura, ja, un esbós de Generalitat. El que ara cal fer és completar aquest esbós amb un Govern provisional del Principat, que ha de tenir un nivell d'atribucions no inferior al de les assolides pel Govern provisional de l'any 1931.

Aquest plantejament, que forma part del programa de les instàncies unitàries catalanes, pensem que hauria de realitzar-se en virtut d'un acord ben ampli, sense restriccions, fins al límit on abasten les formacions democràtiques i pròpiament nacionals al Principat de Catalunya. Paral·lelament, un procés semblant a aquest hauria de potenciar-se al País Valencià i a les Illes.

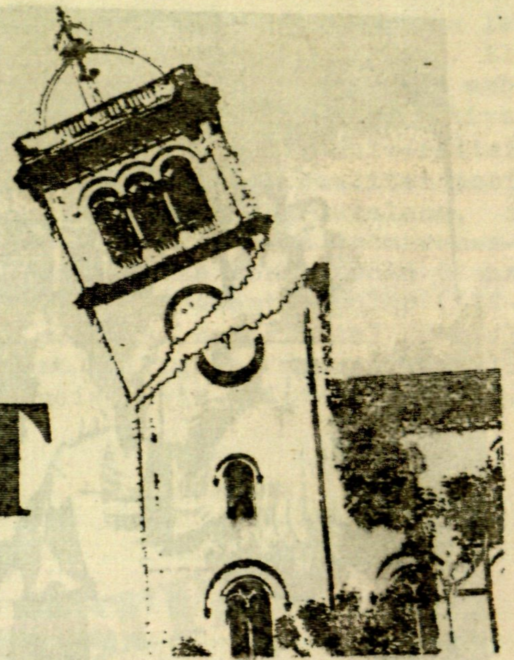
Pel que respecta al Principat, no pensem que pugui ser altre el criteri de la Presidència de la Generalitat, amb el qual, de tota evidència, cal comptar.

El fet és que aquest Govern no existeix, i que mentre no existeixi, ens cal assumir, conjuntament i a tots els efectes, la seva responsabilitat i la seva autoritat. En primer terme, presentant-se el conjunt de forces catalanes democràtiques i nacionals com un tot pactista i pactant en les seves relacions amb les forces de les altres nacionalitats de l'Estat espanyol. Aquesta tasca, la de la representació política de cara a l'exterior, és, de fet, una de les atribucions reals fonamentals d'un Govern provisional. ■

La crisi actual

LA UNIVERSITAT S'ENSORRA

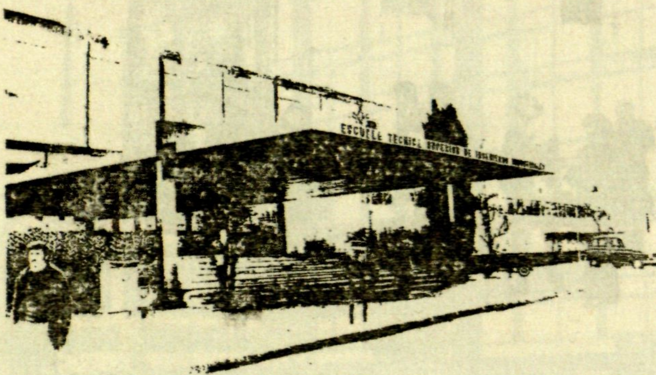

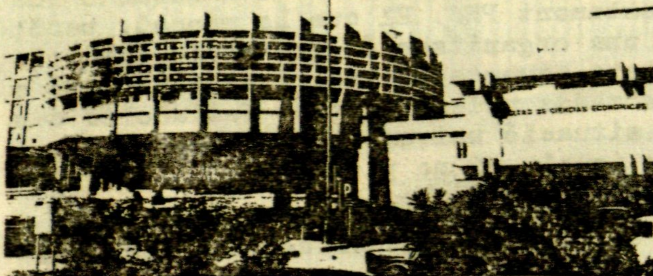
D'entrada podem dir que la Universitat s'ensorra, que no funciona.

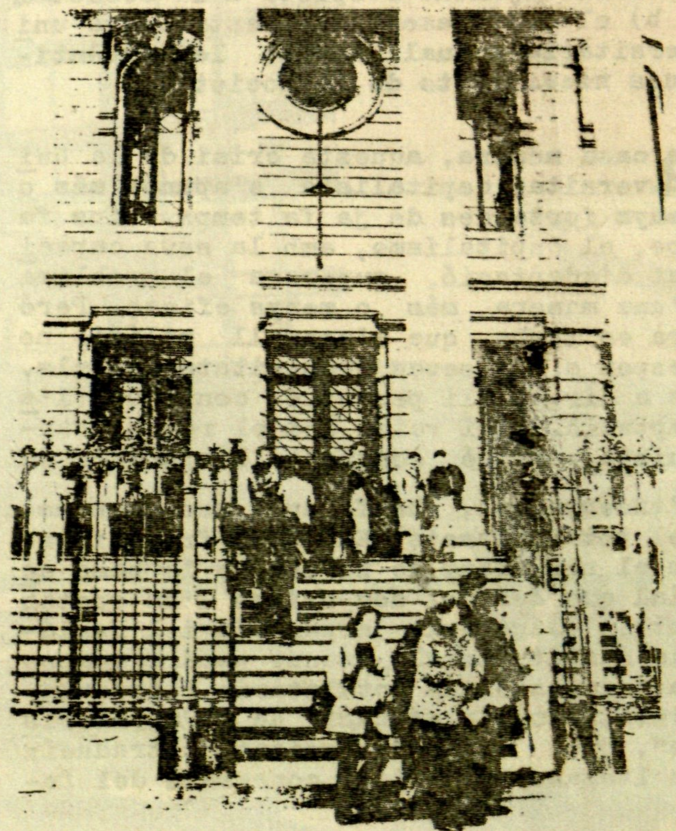
Dins el sistema capitalista, la Universitat és una eina més de selecció, amb la missió concreta de formar una èlite capaç de dirigir la societat.

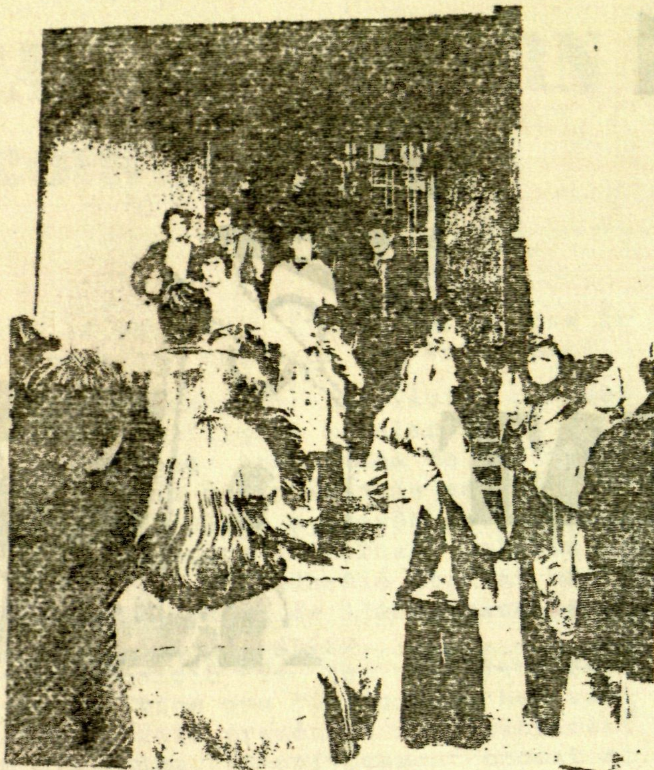
Fins fa poc temps, a la Universitat només hi anaven les classes altes, i si s'hi filtrava algú provinent de les classes populars, era fàcilment integrat pel sistema, que li donava una situació de privilegi dins l'escalafó social (senyor enginyer, senyor metge, senyor catedràtic...). Avui, però, a causa del desenvolupament econòmic i de l'alça del nivell de vida, les classes populars, sobretot les mitjanes, tenen cada vegada més accés als nivells superiors de l'ensenyament.

Aquest fet dóna lloc principalment a dos fenòmens: la massificació, és a dir, el fet que hi hagi més estudiants que els que permet l'estructura universitària actual, i, d'altra banda, la incapacitat del sistema per a integrar, com abans, en una situació de privilegi tothom qui surt de la Universitat. Així, doncs, sorgeixen més professionals que

mès "decreto de participación" (els delegats).

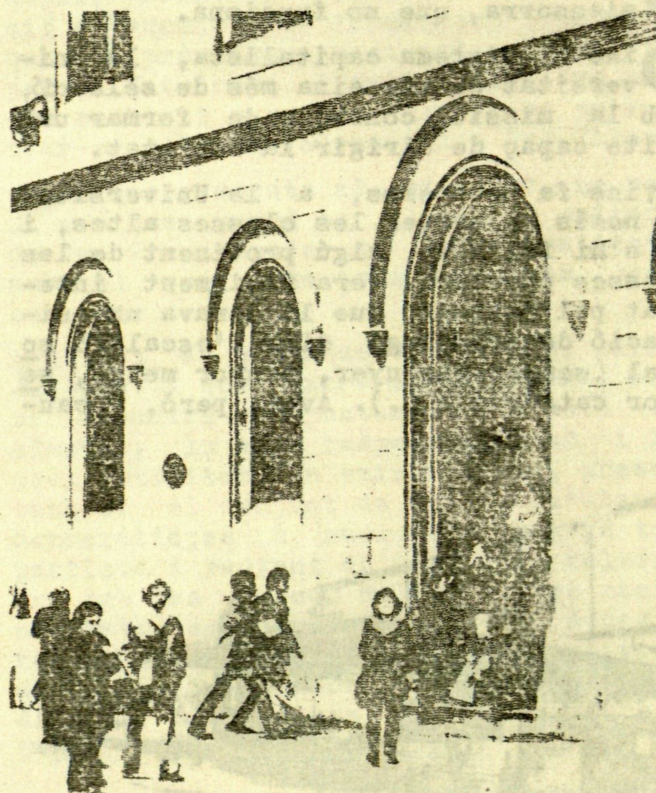
Aquest decret no respon en absolut a les nostres necessitats reals, i només és una maniobra més de la política "aperturista". Al moment que el ministeri el va voler posar a la pràctica, el moviment democràtic d'estudiants es trobava en una crisi organitzativa, i això va fer que un sector del moviment acceptés el joc del decret, pensant que el podria transformar, sense adonar se que l'únic que feia era ajudar a sostenir una nova farsa del règim. En lloc d'aïllar-lo, l'estava farcint.

Aquesta situació és la que preludia el moment actual, amb la crisi agreujada per la necessitat de donar una resposta a la clausura de Valladolid (punt concret de la lluita universitària actual) i per la lluita reivindicativa dels Professors no numeraris.

llocs de treball no hi ha, i, d'altra banda, i concretament entre nosaltres, els llocs de treball que pot oferir el sistema capitalista de l'Estat espanyol no cobreixen les necessitats reals de la societat (un exemple clar: falten metges). A més, el pressupost dedicat a la Universitat no cobreix les creixents necessitats, i això provoca l'existència d'un nivell científic cada dia més baix.

Centrant-nos a la situació universitària als Països Catalans, podem dir que són dues les característiques de fons: a) la desconnexió del contingut de l'ensenyament respecte a la societat, i b) el desfasament de l'estructura universitària actual davant les autèntiques necessitats de la societat.

A casa nostra, aquesta crisi de la Universitat capitalista s'apunta més o menys forta des de ja fa temps. Fins fa poc, el capitalisme, amb la seva capacitat d'adaptació, superava el problema d'una manera més o menys eficaç. Però ara es troba que l'aparell polític no respon a les seves necessitats actuals, és a dir, no li permet de continuar l'adaptació. Així veiem com el règim franquista, si bé controla l'aparell de l'ensenyament, ho fa amb uns esquemes del tot desfasats. El règim franquista, en el seu afany de no perdre la base social que des del seu origen l'ha sostingut (l'oligarquia espanyola i l'Església institucional) sense perdre tampoc la seva essència totalitària i imperialista, inicia el camí de l'"aperturisme", que, a la Universitat, es tradueix en l'elaboració i la concessió del fa-

La resposta pel fet de Valladolid s'ha configurat en una vaga activa i indefinida, que també ha tingut caràcter solidari amb la reivindicació de l'estament PNN. El que ha mancat, però, és una organització que donés eficàcia a tota aquesta lluita, i així al cap de dos mesos veiem com tant Valladolid com la situació universitària general continua igual, si no pitjor.

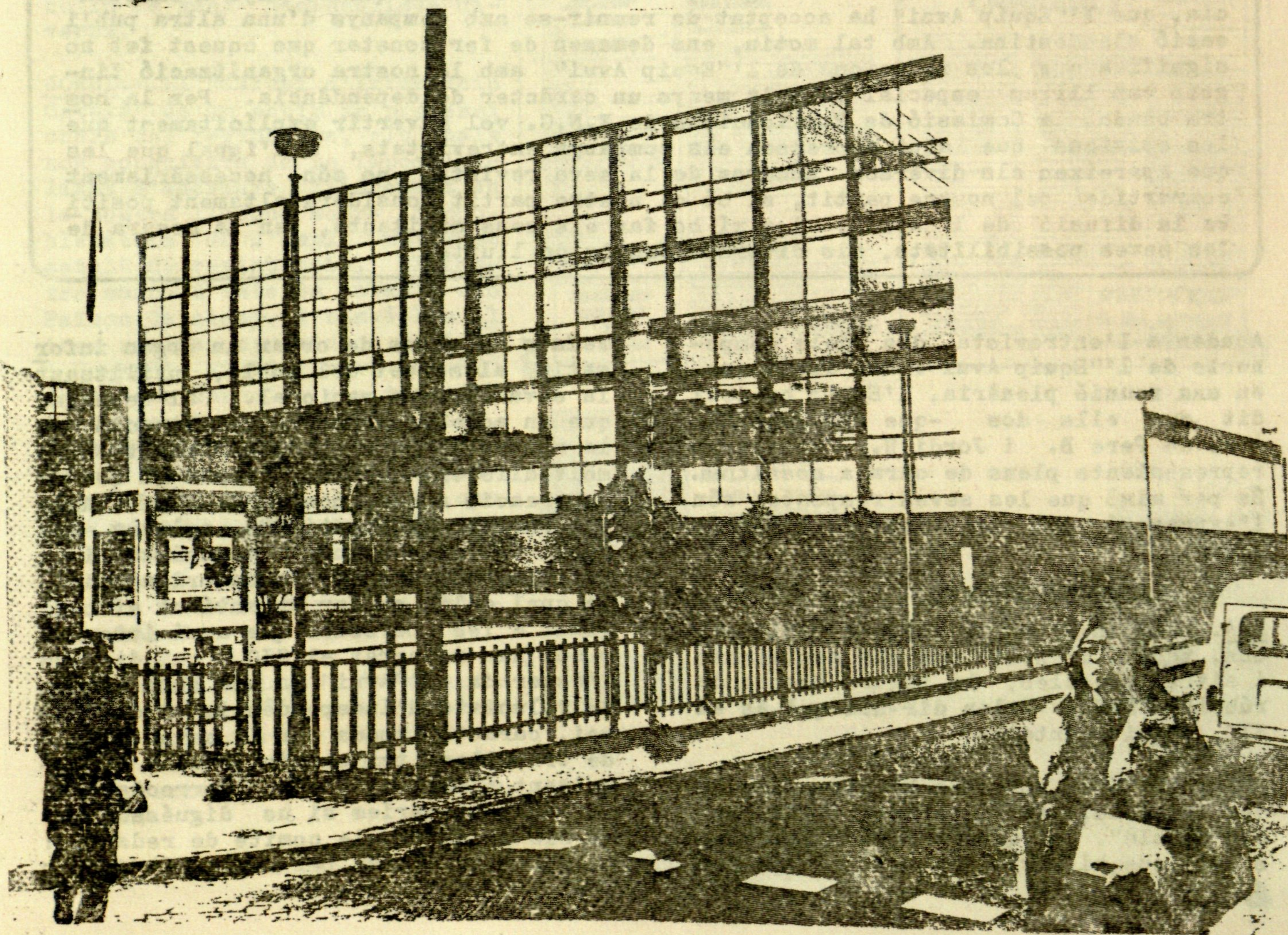
La reivindicació dels PNN ha pres, també, el caràcter de vaga indefini-

da i activa, encara que els objectius són una mica diferents, ja que els elements reivindicatius centrals són un augment de sou i una estabilitat de contracte laboral. La vaga dels PNN, però, ha reeixit, si no, almenys de moment, a efectes monetaris i laborals, sí com a victòria moral produïda per la unitat i la combativitat que s'han donat. De fet, ha acabat per arrossegar la vaga dels estudiants.

***

A l'hora d'un canvi, d'una ruptura democràtica, és difícil, vista la complexitat del problema, que es doni una solució immediata que s'avingui a la nostra visió catalana i socialista. El que sí que podem fer és, d'acord amb aquesta visió, proposar una alternativa encaminada a aconseguir una universitat democràtica, lligada a la realitat social i nacional dels Països Catalans, i molt més popular. Tot això, remarquem-ho, en el camí de la construcció d'una universitat autènticament popular (lligada a una societat socialista) i realment catalana (lligada a una situació d'independència dels Països Catalans).

PER UNA UNIVERSITAT CATALANA, POPULAR I DEMOCRÀTICA

L'INFORMATIU avui

ENTREVISTA AMB DOS MEMBRES

La revista "Avui" és, possiblement, coneguda d'una gran part dels lectors de l'"Ara". La seva aparició mensual constitueix el resultat de la tasca de tot un equip que no ha planyut esforços per a donar al públic català una revista d'informació política solvent, de contingut força complet, i elaborada des d'un angle nacional generalment correcte. Ara l'equip responsable de l'"Avui" ha accedit de tenir una entrevista amb redactors de l'"Ara". Segons que ens han manifestat, aquesta és la primera vegada, en els seus quasi quatre anys d'existència, que l'"Equip Avui" ha acceptat de reunir-se amb companys d'una altra publicació clandestina. Amb tal motiu, ens demanen de fer constar que aquest fet no significa que les relacions de l'"Equip Avui" amb la nostra organització tinguin cap lligam especial ni molt menys un caràcter de dependència. Per la nostra banda, la Comissió de Publicacions de F.N.C. vol advertir explícitament que les opinions que aquí expressen els companys entrevistats, a l'igual que les que apareixen als diversos números de la seva revista, no són necessàriament compartides pel nostre partit, si bé el nostre partit considera altament positiva la difusió de l'"Avui", i així ho fan els seus militants, en la mesura de les seves possibilitats, als diversos fronts de lluita.

Acuden a l'entrevista dos dels components de l'"Equip Avui". Ens diuen que, en una reunió plenària, l'Equip ha decidit que ells dos -que responen als noms de Pere B. i Jordi U.- en fossin representants plens de cara a nosaltres. És per això que les seves respostes són l'expressió del pensament de l'"Equip Avui".

***

ARA.- Companys: A les vostres publicacions, tant a l'"Avui" com als suplements i altres opuscles, hi figura sempre la rúbrica "SIC". Voleu dir-nos què és el SIC, i qui l'integra?

PERE.- El SIC, com molt bé diuen les seves inicials, és el "Servei d'Informació Català", el qual respon a la necessitat que hi havia fa quatre anys als Països Catalans de crear un òrgan informatiu al servei del poble, utilitzant la seva llengua nacional. Cal recordar que en aquells anys, la utilització de la nostra llengua en el món polític era molt diferent que ara. També el fet de la creació a casa nostra de l'API ("Agencia Popular Informativa"), agència espanyola amb un contingut "gauchista" i espanyolista, creava una desorientació a la qual calia oposar un antídot eficaç. Quant a les persones que avui integren o que han integrat el SIC, cal dir que l'ésser de l'"Avui" és una suma comuna de voluntats d'independència i de servei, caracteritzada per la seva decisió de treballar per una informació nacionalment i democràticament correcta. Però us enganyaríem si us diguéssim que el SIC és un simple comitè de redacció: el SIC està format per una sèrie de per

UNA PRESÈNCIA VALUOSA DE L'«EQUIP AVUI»

sones que van des dels membres redaccionals als de la distribució, passant pels de la impressió i els seus simpatitzants. El SIC, doncs, és una suma de voluntats de servei de tota una colla de gent nacionalista diversa.

JORDI.- El "Servei d'Informació Català" és un equip de professionals del periodisme, els quals som conscients de la impossibilitat d'escriure lliurement en la nostra llengua sobre la problemàtica de l'ampli moviment català de resistència. El nostre marc d'interès abasta els Països Catalans, i també les altres nacions oprimides: Galícia i Euzkadi. Històricament el SIC és la continuació d'altres intents semblants -"Fulls Verds", "Fulls d'Informació Nacional", per a citar dos exemples pròxims en el temps-, tot i que en l'estadi actual de la lluita política posem l'accent en la divulgació de tota mena de documents de les forces democràtiques catalanes.

ARA.- El SIC, doncs, és un conjunt de gent. Podríeu dir-nos fins a quin punt és ideològicament homogeni? Té alguna ideologia "oficial"? N'hi predomina alguna?

PERE.- La ideologia del SIC és →

A dalt: Portada del primer número d'"Avui" (setembre 1972).

Al mig: febrer 1973 i gener 1974.

A l'esquerra: gener 1975.

ENTREVISTA AMB L'"EQUIP AVUI"
(continuació)

la del respecte a la independència dels seus membres dintre una condició prèvia d'acceptació d'uns principis de democràcia i de nacionalisme. No crec que hi hagi cap tendència predominant.

JORDI.- El SIC no pertany ni depèn de cap grup, partit o organisme polític. Tot i això, dins la varietat de pensament dels seus components, tots estem per la democràcia i per la llibertat nacional del nostre poble. D'altra banda, cal dir que, malgrat els avenços haguts en el camp de la utilització del català en les activitats democràtiques, el sol fet de redactar i pensar l'"Avui" en català ja té una clara intencionalitat intrínseca.

ARA.- Per un cantó, editeu l'"Avui" mensual, el que en podríem dir, per entendre'ns, la "revista central". Per un altre cantó, últimament heu anat publicant suplements amb contingut i difusió referits al País Valencià, i, també, altres suplements, com ara els últims quaderns monogràfics dedicats als presos polítics, a una enquesta sobre l'Assemblea de Catalunya, etc. Voleu dir-nos quina és la funció que atribuïu, respectivament, a l'"Avui" ordinari i als suplements?

PERE.- La funció de l'"Avui" ja ha quedat contestada abans. Tan sols caldria afegir-hi que l'"Avui", a les mans dels militants de les diverses organitzacions catalanes, és una eina de sensibilització que completa la funció teòrica de publicacions com "Ara", "Lluita", "Alliberament", "Determini", "Marxa", etcètera.

JORDI.- La funció dels suplements és doble: d'una banda, alleugerir el número normal de cada mes (això és vàlid per als suplements amb un contingut referent al Principat). Pel que fa als suplements del País Valencià, els quals són redactats, recordem-ho, majoritàriament pels companys valencians, tenen la missió d'informar el públic valencià sobre l'activitat política que allí es porta a terme. I hi ha quelcom a afegir: Se'ns ha criticat, i potser amb raó, pel fet de no unificar en un mateix cos les informacions del Principat i del País Valencià, fent així un únic número d'abast nacional. Aquesta mancança es deu a dos factors: primer, al cost econòmic que suposaria tirar X milers d'exemplars d'un número mensual de 24 planes o més; segon, i potser més important, a la dificultat que suposaria haver d'esperar les col·laboracions del País Valencià -i de les Illes en un futur pròxim- per a muntar el número. Tot i això, farem aquest esforç de prova, a veure com resulta.

ARA.- Parlem, si us sembla bé, de la difusió. On va l'"Avui"? Quina zona i quins sectors cobriu?

PERE.- La difusió de l'"Avui" en una situació de clandestinitat i de repressió brutal per part de la policia política, ens impedeix de donar detalls concrets. Tan sols podem dir-vos que s'utilitzen els mitjans més eficaços, i també la col·laboració i l'ajut de les organitzacions polítiques catalanes. Actualment podem dir que cobrim el Principat i el País Valencià, i esperem endegar aviat una repartició adequada a les Illes. També arribem a Espanya i a d'altres països.

JORDI.- L'aspecte de la difusió i la distribució és molt important. L'"Avui", a l'igual que les altres publicacions democràtiques, no pot assolir un tiratge gaire alt (per òbvies raons econòmiques i d'impressió). Per tant, cal fer una distribució molt racionalitzada. Creiem que arriba a tot arreu: tant a ambients polititzats com als que no ho són tant.

ARA.- Penseu passar a la legalitat, si hi ha ocasió? I en cas afirmatiu, com penseu plantejar les coses, aleshores?

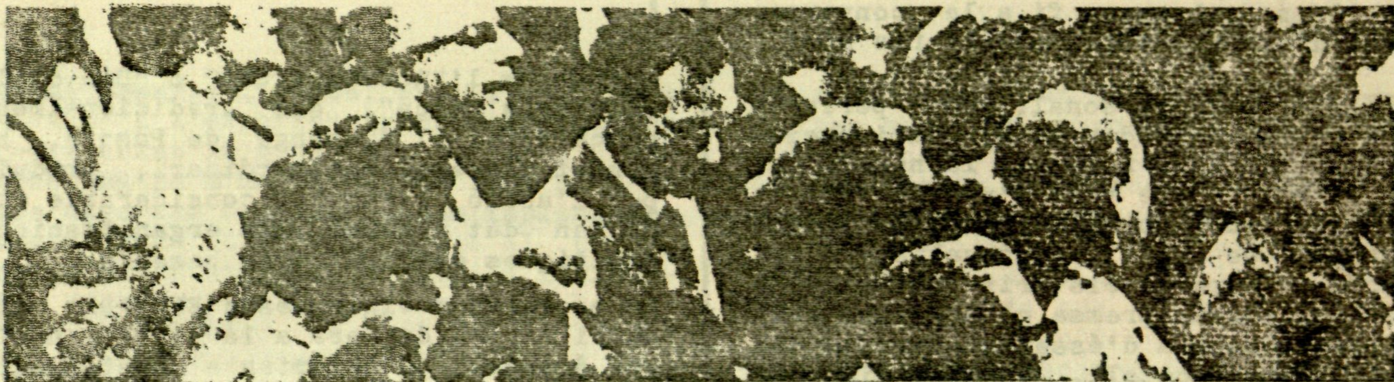
PERE.- Per a mi no hi ha més legalitat que l'exercida com ara, lliurement. Quan puguem assolir aquest dret en unes condicions de normalitat total, l'"Avui" serà als quioscs i a les llibreries, amb el mateix caràcter de servei informatiu per al nostre poble i les seves organitzacions polítiques, tot adequant la informació i la documentació a la situació d'aquell moment.

JORDI.- Evidentment. Sóc de l'opinió que la funció de l'"Avui" serà tant o més imprescindible en un futur democràtic que en l'actualitat. En efecte, com que els problemes actuals no es resoldran automàticament per raó del trenca

→

ment democràtic, caldrà una publicació d'experts i especialistes. Bé, això són castells en l'aire; caldrà veure com podrem continuar autofinançant-nos. Remarca final: Som a la legalitat, tot i que hàgim d'actuar en la clandestinitat.

del grau d'acceptació que ha tingut l'"Avui" dins els àmbits polítics democràtics del país. Després de gairebé quatre anys de sortir al carrer, deveu estar en disposició de dir-nos quina ha estat, quina és l'actitud de les diverses forces polítiques davant l'"Avui".

ARA.- El nom de l'"Avui" coincideix amb el que han triat els promotors del futur diari català. Teniu res a dir-hi?

PERE.- La iniciativa de "Premsa Catalana, S.A.", de promoure un diari sota el nom d'"Avui", és una iniciativa important per al nostre poble. Quant a la duplicitat en el títol d'"Avui", al moment que el diari esmentat surti a la llum pública l'"Equip Avui" prendrà les mesures oportunes per a salvar la situació.

JORDI.- Mireu, d'entrada, quan vam saber el projecte del diari "Avui", vam pensar que aquella gent tenia poca imaginació. Fins i tot vam publicar una nota pregant-los que canviessin de títol, com a mínim per respecte a la gent que lluita en la clandestinitat. Però, segons que sembla, no n'han fet cap cas. Jo, personalment, crec que el diari "Avui" és una truita de massa ous, tot i que sigui finançat a base de petites aportacions. Sí, de vegades he pensat si de debò volen dur a terme el projecte fins a les últimes conseqüències. D'altra banda, hi ha el perill que es tracti d'una mena de "Tele/estel"... diari! És un problema molt greu, semblant al que s'ha plantejat amb el Congrés de Defensa de la Cultura Catalana: pot estar al servei del poble, o pot ser quelcom que n'estigui al marge. Finalment, cal anar en contra d'una opinió poc o molt estesa, producte del plantejament confusionari de l'opressió nacional, que pensa que amb un diari en català ja seríem al cap del carrer.

ARA.- Hi ha una altra qüestió que voldríem posar damunt la taula, i és la

PERE.- Per part de les organitzacions polítiques de signe nacionalista s'ha donat una col·laboració total, fins al punt que una d'elles és l'animador principal de la nostra tasca. A totes elles volem mostrar el nostre agraïment i la nostra col·laboració solidària. Quant a l'actitud del PCE-PSUC, d'OCEBR, de PCE(i), etc.,ha estat la d'ignorar-nos. El SIC no ha mantingut ni mantindrà contactes amb aquestes últimes organitzacions,per tal com no es tracten de forces específicament catalanes.

JORDI.- No hem d'amagar que hi ha un sector de l'oposició democràtica catalana que ens mira amb bons ulls: els sectors nacionalistes de totes les tendències. Hi ha un altre ventall de forces (entre les quals el MSC) que mostren una actitud asèptica. Pel que fa al PSUC, els fets ens han demostrat que ens tenen una certa prevenció: s'han negat a col·laborar a dues enquestes nostres ("Homes de Catalunya, avui" i "Assemblea de Catalunya"), i no serà perquè no ens fem ressò de les seves activitats. Quant a l'extrema esquerra espanyola que actua al nostre país, crec que hi ha una ignorància mútua, tot i que hem parlat d'ells quan els fets així ho han exigit: assassinat de Puig Antich, tortures, presos polítics...

ARA.- Quins són els vostres projectes immediats?

PERE.- Millorar la compaginació, i en general, agilitzar el contingut dels números.

JORDI.- I posar en marxa un comitè de redacció a les Illes Balears, paral·lel →

ENTREVISTA AMB L'"EQUIP AVUI"
(acabament)

al que ja funciona al País Valencià. En general, millorar en tots els aspectes.

ARA.- Amics, disposem d'un espai limitat, i ens cal posar fi a la conversa. Abans d'acabar, voleu afegir res més?

PERE.- A títol personal, com a periodista i com a lluitador demòcrata i nacionalista, voldria remarcar la necessitat que té el nostre país d'una revista de política i d'informació general, clandestina i de sentit nacionalista clar. Hauria de superar els criteris minoritaris de l'actual premsa clandestina nacionalista: hauria d'ésser la revista del nacionalisme català, quelcom així com el resultat de la fusió dels actuals "Ara", "Lluita", etc., formant una revista única, ben feta, periodística, amb un acabat tècnic molt digne i amb un tiratge de milers d'exemplars. Caldria també una xarxa de distribució massiva per tot el país. És una vergonya per a Catalunya la difusió en massa a casa nostra de "Mundo Obrero", "Mundo Obrero Rojo", etc., revistes d'un contingut espanyol clar. Companys, els Països Catalans necessiten una revista així. Tot i això, no voldria acabar sense lloar l'etapa actual de l'"Ara", amb el gran canvi que ha experimentat, i desitjar-li molts èxits en el dur combat de la premsa clandestina contra la dictadura i l'opressió nacional del nostre poble.

JORDI.-Vull acabar agraint als companys de l'"Ara", la publicació degana del nacionalisme català, aquesta oportunitat d'intercanviar impressions.

***

Aquesta ha estat la conversa amb els membres de l'"Equip Avui". Si bé alguns temes haurien pogut ser tractats més extensament, i encara n'hauríem pogut encetar d'altres que han restat inèdits, creiem que la mostra és prou valuosa perquè els nostres lectors puguin tenir una idea prou exacta sobre el que és l'"Avui" i sobre el que pensen els homes que el fan. A ells, gràcies.■

L'«ABERRI

Enguany l'"Aberri Eguna" o "Dia de la Pàtria basca", que tradicionalment se celebra el diumenge de Pasqua, ha tingut un ressò extraordinari, produït per l'acció certament considerable que hi han dut a terme les organitzacions polítiques democràtiques basques.

Les accions vigoroses d'ETA i la mobilització, de cara a la jornada nacional èuscara, d'importants contingents humans de les més diverses tendències i procedències, han obligat el dispositiu repressiu del règim a actuar amb un desplegament i amb un rigor fora mesura. I, conseqüentment, les notícies, tant de la lluita com de la repressió, han saltat a la premsa: repartiment massiu de propaganda, manifestacions, gran nombre de detencions, col·locacions de banderes nacionals basques, explosions, destrucció de quatre repetidors de televisió, liquidació d'un social, ocupació policíaca de Guernica, etcètera.

No és el nostre propòsit, però, ressenyar quines han estat les actuacions dels patriotes bascos en el seu últim "Aberri Eguna". El que sí que volem ressaltar aquí és el rerafons polític de la qüestió, i la importància extraordinària que ha revestit el fet que, enguany, la convocatòria del dia nacional d'Euzkadi hagi estat suscrita conjuntament per pràcticament totes les formacions polítiques que allí operen.

Això significa, ja d'entrada, el reconeixement del fet nacional per part d'algunes forces que fins ara hi eren indiferents.

Però és més. Organitzacions amb unes divergències ideològiques, estratègiques i tàctiques més que notables, com són ara ETA V i ETA VI, o bé formacions enquadrades al Govern basc, com el Partit Nacionalista Basc, i d'altres que no hi són com el Partit Comunista d'Euzkadi o ETA V mateix, s'han assegut a una mateixa taula a l'hora de pensar en l'"Aberri Eguna" i, marginant aquelles diferències, no han tingut escrúpol a establir una convocatòria conjunta per a la celebració d'una jornada de lluita per la llibertat nacional d'Euzkadi.

EGUNA» I NOSALTRES

Cal remarcar, també, que la col·laboració i l'experiència unitària que ha representat la signatura conjunta d'una proclama no s'ha limitat, per part de les diverses organitzacions implicades, a una pura formulació sobre el paper, sense una presència efectiva a la lluita. Vegem, si no, la relació de les detencions hagudes, on, al costat de membres d'ETA V, figuren lluitadors acusats de repartir propaganda pro "Aberri Eguna" signada pel Partido del Trabajo de España -nom que últimament ha adoptat el PCE(i)- i també d'altres acusats de militar al Partit Nacionalista Basc.

Per a nosaltres, catalans, aquesta experiència unitària basca ha constituït una lliçó clara i rotunda, i que ens mostra un camí.

Haver de constatar aquest fet des d'aquí -on, especialment al Principat, l'existència de la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques i de l'Assemblea de Catalunya ha significat, durant molts anys, una avançada, malauradament irrepetida, de moment, a la resta de l'Estat espanyol, del que pot ser la lluita unitària entre forces dels més diversos signes enfrontades a un mateix enemic-, constitueix, si més no, una paradoxa.

Però cal que ens rendim als fets. I els fets ens mostren com, entre nosaltres, i malgrat els treballosos i en altres aspectes summament reeixits esforços coordinadors i assembleístics, el conjunt de les forces polítiques democràtiques no ha estat capaç, encara, de donar a l'Onze de Setembre, la jornada nacional catalana, el relleu polític i de lluita que té, o que, per a evitar una greu contradicció en la relació entre formulacions teòriques i lluita efectiva, hauria de tenir per a tots. A tot estirar, als últims anys, les realitzacions amplament unitàries entorn de l'Onze de Setembre no han passat de ser,per a molts dels sectors implicats, pures formulacions sobre el paper, sense una traducció visible i real, o al menys prou àmplia, en la pràctica de la lluita; formulacions, per tant, sense cap valor polític apreciable.

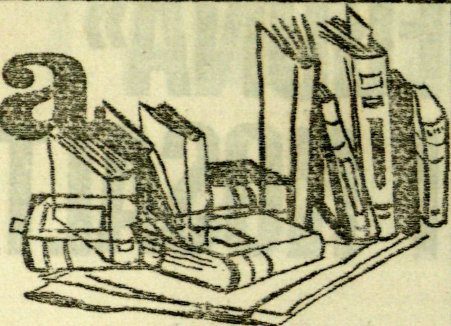
L'exemple de l'assoliment unitari basc ha de constituir un punt important de reflexió per a totes les forces polítiques catalanes. Per damunt de qualsevol divergència ideològica, de qualsevol diferència estratègica o tàctica, les forces polítiques realment democràtiques que operen als Països Catalans tenen, entre nosaltres igual que a Euzkadi, una reivindicació comuna i altament cohesionadora, amb grau divers de matisació però sempre present perquè respon a una realitat incontrovertible: la lluita per la llibertat nacional.■

VIETNAM, ENDAVANT!

A l'hora de cloure aquest número, ens arriben les noves de l'avenç militar decisiu de les forces populars a Vietnam i a Cambodja.
Ens congratulem de la victòria d'aquests pobles sobre l'imperialisme i el capitalisme mundial, i esperem que ben aviat se'ls podran treure de sobre d'una vegada per totes.

Comissió de Publicacions de F.N.C.

bibliografia

COL·LOQUI D'HISTORIADORS

Amb el títol "Col·loqui d'historiadors", la Fundació Jaume Bofill ha editat un llibret, de distribució gratuïta, que recull les diverses ponències i els debats subsegüents de què va constar la trobada de treball que el mes de maig de l'any passat va tenir, a Barcelona, un nodrit grup de joves historiadors dels Països Catalans.

El llibre, a l'igual que el col·loqui, està estructurat en tres grans apartats: 1) "El moviment obrer: problemes de metodologia", 2) "El nacionalisme català", i 3) "Transformacions agràries i industrialització".

Els apartats primer i tercer desenvolupen una sèrie de ponències, amb els debats finals corresponents, on queda prou patent l'interès que desvetllen en les noves fornades d'historiadors la història del moviment obrer i popular als Països Catalans, i especialment al Principat, dels últims dos segles.

Si bé aquests dos capítols són molt interessants, sobretot pel que fa a la dinàmica de la historiografia catalana, no ho és pas menys el que, sota l'epígraf "El nacionalisme català", recull les ponències de Josep Termes sobre "Problemes d'interpretació", d'Isidre Molas sobre "Els estatuts d'autonomia" i de Manuel Gerpe sobre "El proyecto del Estatuto de autonomía de Cataluña de 1931", i que es clou amb un debat viu i revelador pel que fa a les posicions de molts dels nostres historiadors respecte al tema.

Dins aquest apartat volem destacar, pel seu caràcter de material bàsic, la ponència de Josep Termes, la qual, partint d'una visió prou nova entre nosaltres, encara que no inèdita, planteja diversos aspectes referents a la qüestió nacional catalana. Termes parteix d'una posició netament nacional i sense desfiguracions, i es mostra conclusiu, per exemple, pel que fa al confusionisme a l'hora d'emprar una o altra terminologia (i marca les diferències semàntiques entre "problema nacional" i "qüestió nacional", entre "nacionalisme" i "fet nacional", etc.), i també, d'altra banda, quan contradiu les tesis, en voga durant tot un període (i animades, entre d'altres, per Jordi Solé-Tura i per Ernest Lluch) que afirmaven que la reivindicació nacional era un fenomen essencialment burgès.

Aquí s'escau d'anotar també la ratificació que recentment Josep Termes ha fet de les seves tesis, en un llenguatge a l'abast de tothom, en una entrevista publicada a "Canigó", on, en conclusió, afirma textualment que cal dir "prou identificar nacionalisme amb burgesia". I ja que més amunt hem citat Ernest Lluch i Jordi Solé-Tura com a animadors, durant un temps, de la tesi "reivindicació nacional = burgesia", és just que també fem esment, en la línia del seu retractament d'aquelles posicions, dels seus articles recents, apareguts, respectivament, a "Tele-exprés" i a "El Noticiero Universal", on es decanten a recolzar la tesi de Termes, la qual, d'altra banda, han sostingut també estudiosos de tant prestigi com els professors González Casanova, Rafael Ribó i d'altres.

En definitiva, la importància del llibret que ens ocupa no és altra que la importància que va revestir el col·loqui que el volum transcriu. En tot cas, el mèrit del llibret és posar a l'abast del públic interessat el contingut de les intervencions i dels debats d'una trobada d'historiadors que, si es compleixen les previsions que s'hi van fer, ha de tenir continuïtat en altres col·loquis, el primer dels quals a celebrar a Perpinyà, que constituiran la institucionalització d'aquesta pràctica, innegablement enriquidora i positiva, d'apropament, de col·laboració i d'intercanvi entre els historiadors dels Països Catalans.

Podeu trobar el volum a les biblioteques de les facultats de Filosofia i Lletres i de Ciències Econòmiques, i també en podeu demanar un exemplar a la Fundació Jaume Bofill, Rambla de Prat, 21, primer pis, Barcelona.